

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor - för fredliga konfliktlösningar
information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Nummer 4 - 2008

På besök på ett barnhem i Erbil, Kurdistan, träffade Mahabad Raradaghi th - rådgivare till statsministern i den federala regeringen och svensktalande efter många års vistelse och studier i Sverige - föreståndarinnan, och de två ko- kerskorna som arbetar på barnhemmet.

Kvinnor för Fred, som bildades 1978, arbetar för fred på kvinnors villkor. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden.

Kvinnor för Fred är medlem i många nationella och internationella freds-, kvinno- och solidaritetsorganisationer och ingår i ett nätverk med internationella förgreningar.

Kvinnor för Fred kräver stopp för kärnvapen och kärnvapenprov, kämpar mot militär rustning och vapenspridning, kräver stopp för vapenproduktion och vapenexport och en omställning från militär till civil produktion.

Kvinnor för Fred arbetar för kvinnors medverkan i konflikthantering, för mänskliga rättigheter för barn, kvinnor och män, för ökat inflytande för FN och OSSE i alla fredsprocesser och för en framtida fredskultur.

Medlemsavgift 170 kr/år i Rikssorsorganisationen+ en mindre avgift på platser med lokalgrupper.
För stödmedlem är avgiften 100 kr/år inklusive KFFs tidning

Kvinnor för Fred

Adress: Gamla Brogatan 27
111 20 Stockholm
Tel:076/117 97 27

Redaktion: Breda gatan 6
115 21 Stockholm
tel/fax: 08/667 97 27
E-post- kff@telia.com
www.kvinnorforfred.se
Postgiro: 439 12 25-2

INNEHÅLL

Rapport från en konferens i Ukraina:.....	4
OSSE-mötet i Helsingfors.....	5
Nato övar i Luleå.....	6
Nato landar i Luleå.....	7
Vad gjorde Tolgfors i Budapest??.....	7
Stoppa smyganslutningen till Nato.....	8
Med kluven tunga!.....	9
Resan til Irakiska Kurdistan.....	10-11
Intervju med Sandra Ahlqvist.....	12
En Sharafs Hjältinna!.....	13
90-Års minnet av vapenstilleståndsdagen 1918.....	13
2008 års Right Livelihoodpris till fyra kvinnor och ett gift par.....	14
Kommittén för Västsaharas kvinnor.....	15
Budkavlen startade i Norrbotten.....	15
Minnesord över Birgit Pettersson.....	16
Skrämmande siffror i EUs fredsarbete.....	16
Mänskliga rättigheter 60 år.....	17
Tusen till Tusen.....	18
Kvinnor för Freds årsmöte 2009.....	18
Riksdagsbeslut om Lissabonfördraget.....	18
Klusterbomber förbjuds av 100 länder.....	18
Samla - Kvinnor för Freds styrgrupp.....	19
Kontaktkvinnor.....	19

*Antikrigsrörelsen är sund.
Jag ber för dess framgång.
Men jag kan inte undgå att
känna en gnagande oro
att den kommer att misslyckas
om den inte tar itu
med roten till all ondska -
människans girighet.*

M.K. Gandhi

Tidningen Kvinnor för Fred

Utkommer med 4 nummer/per år
Ansvarig utgivare: SAMLÄ, KFFs styrgrupp

Redaktör: Bibbi Steinertz,

Varje författare ansvarar själv för sin artikel. För icke beställt material ansvaras ej.

Omslagsbild: Kokerskor och föreståndare på ett barnhem i Kurdistan tillsammans med Mahabad Raradaghi, rådgivare till den federala statsministern
Foto: Maria Hagberg

Teckning: Helga Henschen

Tryck: Norra Skånes Offset

Kära fredsvänner

Ett nytt år ligger framför oss och tankarna kretsar som alltid kring hur detta kommer att bli - bättre eller sämre än det vi just lämnat bakom oss? Sämre kan det kanske knappast bli med tanke på hur världen ser ut i dag och då tänker jag inte på ekonomikriser - de kommer och går som de alltid gjort - utan på krigerna som bara tycks bli fler och värre och människors utsatthet.

Kriserna smittar av sig även på de organ som satts att bevaka och förhindra dem - Förenta Nationerna och OSSE med sina långtgående åtaganden för mänskliga rättigheter och demokratins bevarande. De har ofta stora svårigheter att genomföra sina beslut på grund av många länders ovilja att följa spelreglerna.

I vårt land verkar meningarna vara delade när det gäller hur Sveriges skall förhålla sig till Nato. Lobbyisterna firar triumfer när de jobbar för en svensk smyganslutning - eller vad skall man tro - när vi upplåter vårt norra luftrum till stridsövningar med Natoplan och det är inte första gången.

Vad säger försvarsutskottet?? Ingenting! - eftersom dess ordförande tydligen inte är informerad. Inte står det heller något om detta i de stora medierna. Man måste gå till bl a NSD i Luleå som föredömligt bevakar frågan. Även i ETC har det informerats och belysts i flera nummer.

En grupp KFF-are har, under några veckor i oktober, varit på resa i Irakiska Kurdistan. Syftet var att utvärdera det utbildningsprojekt KFF genomförde sommaren 2007 och som vi sökt nya medel till för att kunna upprepa nästa sommar. Förra gången deltog 400 flickor och kvinnor, dubbelt så många som vi planerat för. Hungern efter kunskap var enorm - kanske för att det huvudsakligen handlade om mänskliga rättigheter och i första hand kvinnors rättigheter. Projektet vände sig företrädesvis till landsbygdens kvinnor och flickor som inte får möjligheter att utbilda sig (trots lag om motsatsen) och ofta lever inneslutna i rigorösa familjetraditioner.

En ljuspunkt under det gångna året var att 2008 års Right Livelihoodpris gick till tre kvinnor och ett gift par, som alla gjort stora insatser på olika områden, alla lika imponerande. De har ensamma eller tillsammans med andra grundat, för kvinnor, viktiga organisationer vars gemensamma mål är att förbättra kvinnors villkor i de länder där de lever och i vissa fall över hela världen.

Ingen har väl heller kunnat undgå att det är 60 år sedan Förenta Nationernas generalförsamling, den 10 december 1948, kungjorde en förklaring om att mänskliga rättigheter gäller för alla och envar - även för barn och kvinnor. En fantastisk förklaring som många länder skrivit under men som tyvärr inte alltid efterlevs inte ens av dem som skrivit under. Hur man skall få alla dem, som gått med på avtal och resolutioner, att också efterleva och följa upp det de bevisligen antagit är ett stort problem - för regeringar och FN men även för freds- och kvinnorörelser världen över.

Till slut en önskan om ett
GOTT NYTT FREDSÅR!
och nya krafter i
det gemensamma arbetet för en
fredligare värld!

*Kvinnor
för fred*
4/08

Rapport från en konferens i Ukraina!

Den 10 – 11 september 2008 anordnades en konferens i Kiev om regionalt samarbete. Svenska OSSE-nätverket var medarrangör. Som representant för Kvinnor för Fred i nätverkets styrelse blev jag erbjuden att delta. Eftersom krisen i Georgien nyligen hade hänt så kom det att handla mycket om relationerna till Ryssland, Nato och EU.

Det var en mycket intressant konferens även om jag tyckte att det var alldeles för få kvinnliga talare – alltför ofta bestod panelen av enbart män. Det var också mycket toppstyrt med få möjligheter till diskussion och sist men inte minst var det alldeles för få ukrainare som kom till tals.

Vi var åtta personer som deltog från Sverige. Dagen innan konferensen fick vi möjlighet att träffa svenske ambassadören och en ukrainsk politisk rådgivare, som båda redogjorde för sin syn på landet. Här är några av mina intryck från Ukraina. Den politiska och ekonomiska situationen i Ukraina, som till ytan är det näst största landet i Europa efter Ryssland, betyder gränsland. Ukraina har sin längsta gräns till Ryssland men gränsar även till EU och Kaukasus.

Ukraina befinner sig i ett kritiskt politiskt läge idag. Stora förväntningar från "orange revolution" har inte infriats. Det råder stora oklarheter beträffande maktfördelningen. Tre maktcentra konkurrerar med varandra; presidenten, premiärministern och parlamentet. Partisystemet är outvecklat – endast kommunistpartiet är väl organiserat. Många anser att det behövs en förändring av författningen så att Ukraina blir en parlamentarisk republik och att presidentens makt därmed begränsas.

Partierna är knutna till det ekonomiska systemet i form av företag och oligarker. Domstolsväsendet är korrupt, vilket påverkar företagsklimatet. Rent ekonomiskt har dock Ukraina utvecklats väl sedan slutet av 90-talet bl a med många utländska investerare. Svenska företag som

Tetrapak, Ericson, SKF och IKEA finns i landet.

Den internationella finanskrisen har slagit mycket hårt mot Ukraina, inte minst på grund av prisrasen på världsmarknaden för de exportprodukter - kemikalier, jordbruksvaror och maskiner - som bär upp ekonomin.

Ryssland

Relationen mellan Ryssland och Ukraina handlar mycket om energi men också om maskin- och flygindustri. Ukrainska politiker måste ha goda relationer till Ryssland – man kan inte vara antirysk. Ukraina har heller inte fällt några hårda ord om det ryska agerandet i Georgien bortsett presidenten Viktor Jusjtjenko. Han har starkt kritiserat Ryssland men han har också mycket lågt stöd bland befolkningen, cirka 5 %.

Premiärminister Julia Timosjenko håller en låg profil gentemot Ryssland. Hon vill verka för billigare gas i utbyte mot att ryska svartahavsflottan kan stanna till 2017 på ukrainskt territorium. Ryska flottan i Svarta havet har avtal med Ukraina som löper ut vid denna tidpunkt.

Europeiska Unionen

En överväldigande del av Ukrainas befolkning är positiv till ett medlemskap i EU - närmare 70 procent. EU framstår som en dröm om bra ekonomi och social trygghet. Men folket vill inte förlora sin självständighet. EU är inte lika positiv till Ukraina som man var inför Polens inträde. Ukrainas UD-chef Ihor Dolgov tror dock att Ukraina kan bidra till ett mer stabilt EU.

EU kräver visum för ukrainare som vill resa till ett land inom unionen. För att få visum till Sverige krävs t ex en inbjudan. 50 procent av alla ansökningar avslås. Ukrainarna känner sig diskriminerade av visumkravet och om detta fortsätter så kommer troligen stödet till EU att minska.

Sverige har tillsammans med Polen tagit ett initiativ till "östpartnerskap" mellan EU och tidigare sovjetrepubliker. Det har nyligen antagits av EU och ger ansökarländerna en särskild

Ingela Mårtensson

status. Följande områden ingår: politisk säkerhet, gränser, ekonomi och finanser, miljö, sociala frågor och utbildning. Avsikten är att få till stånd en mer aktiv politik i regionen.

Ukraina ser mycket positivt på detta partnerskap och räknar med ett nytt avtal med EU nästa höst. Idag uppfyller inte de ukrainska lagarna EU:s krav för medlemskap. Det krävs genomgående reformer inte minst på hälsoområdet.

Nato

För närvarande är medborgarnas stöd till natomedlemskap knappt 25 procent. Det viktigaste för Ukraina är att bevara landets territoriella enighet och natofrågan delar landet. Alla partier är ense om att en folkomröstning måste föregå ett inträde i en militärallians, det må vara Nato eller någon annan allians.

Moskva har gjort klart att ukrainskt natomedlemskap är totalt oacceptabelt. Om den ryska politiken blir alltmer aggressiv så ökar troligen stödet för Nato.

Historikern Oleksandr Potiekhin (fd rådgivare till Julia Timosjenko) anser att Ukraina har missat många chanser efter den orangea revolutionen. Han menar vidare att konflikten mellan Ryssland och Georgien har förändrat mycket. Ryssland är den stora grannen till Ukraina, som vill spela en viktig roll i regionen och går sin egen väg. Det har lett till nya säkerhetspolitiska spänningar i Eu-

ropa. Det finns en stor risk att Nato genom sina planer på utvidgning driver Ryssland i negativ riktning. USA kan inte påverka Ryssland. Ett framgångsrikt Ukraina kan bidra till säkerheten i Europa och skulle ställa Ryssland mot väggen. Att inte inse detta är fel. Att ge Ukraina förhoppningar om EU-medlemskap kan påverka Rysslands planer och visioner. Regionen

Hanna Lehtinen informerade om "The Northern Dimension" – ett samarbete mellan EU, Island, Norge och Ryssland. Samarbetet bygger på förtroende mellan länderna. Målet är att skapa välfärd i norra Europa med en hållbar utveckling. Det lät mycket intressant.

Barbro Widing berättade om samarbetet i Östersjöregionen (Baltic Sea Region Cooperation) som funnits i 20 år. Målet är att göra Östersjöregionen mer attraktiv. Under svenska ordförandeskapet i EU hösten 2009 kommer regeringen att presentera en Östersjöstrategi.

Annti Harktikainen redogjorde för gränssamarbete med Ryssland. Ukraina har en längre gräns mot Ryssland än Finland. Finland och Ukraina har gemensamma intressen gentemot Ryssland. Sedan 1948 finns samarbetsavtal mellan Finland och Ryssland. Det senaste tecknades 2007 angående kriminalitet över gränsen. Incidenter vid gränsen löses gemensamt. Ryssland är det geografiskt största landet i världen med de längsta gränserna.

Tjernobyl

Efter konferensen fick vi tillfälle att besöka Tjernobylmuseet. Det var en mycket intressant och skrämmande upplevelse.

Olyckan inträffade på natten den 26 april 1986. Orsaken till olyckan var en kombination av bristfällig konstruktion och den mänskliga faktorn. Ett experiment pågick för att kontrollera om turbinerna kunde leverera ström ifall den externa strömförsörjningen bröts. Operatörerna stängde av flera säkerhetssystem helt i strid med gällande regler. Resultatet blev en explosion som förstörde själva reaktortanken och satte eld på kärnkraftverket. Branden gjorde att olyckan fick effekter långt bort från Tjernobyl. Radioaktiva partiklar flög

högt upp i luften och for vidare med vinden.

På museet kunde man se filmer tagna dagen efter att olyckan skett. Det var en solig vårdag. Människor gick obekymrade på gatorna och barnen lekte. Samtidigt hade man kallat in värnpliktiga för att röja upp. Radioaktivt material hade spritts runt om kärnkraftverket.

Soldaterna fick "erbjudandet" att slippa två års värnplikt mot att de gick upp på ett tak och med spade skyfflade undan material under ett pass på två minuter var.

Allt dokumenterades av staten. Man kunde se unga glada män med sina spadar. Andra skulle under två minuter skyffla undan material under själva härdsmlåtan medan det ännu brann. Det var naturligtvis oerhört hett så många tog av sig den tygmask de hade för näsa och mun. Soldaterna gjorde v-tecken inför fotografen och skojade med varandra. Inom tio år var de döda. Hur det gick med fotografen vet jag inte. Det var fruktansvärt att se.

Andra dagen efter olyckan evakuerades över 180 000 invånare från området. Man sa att de skulle komma tillbaka om tre dagar men de återkom aldrig utom ett fåtal.

På väggarna runt om i museet hängde fotografier på de unga döda männen – brandmän och soldater. Hur många som dog vet man inte.

Vitryssland drabbades oerhört då moln med radioaktivt stoff kom in över landet. Det sägs att molnen var på väg mot Moskva men sprängdes innan dess på uppdrag av den sovjetiska ledningen. Det ledde till att en tredjedel av Vitrysslands yta förstördes. Hur många som dött här vet man inte heller.

I sista rummet på museet hängde bilder på barn i sjuårsåldern. De föddes ett år efter katastrofen och följs upp kontinuerligt med hälsokontroller.

Idag görs turistresor till Tjernobyl för att beskåda katastrofplatsen. Det sa man inget om på museet.

Ingela Mårtensson

OSSE-mötet i Helsingfors

Kriget mellan Georgien och Ryssland kastade en skugga över det möte som OSSE (Organisationen för samarbete och säkerhet i Europa) höll i Helsingfors i veckan.

Ett par tusen politiker och tjänstemän från ett sextiotal länder samlades i Helsingfors för att avsluta Finlands ordförandeperiod i OSSE. Inför mötet gjorde OSSE:s ordförande, den finska utrikesministern Alexander Stubb, uttalanden om OSSE:s misslyckande med bl.a. att påverka i konflikten i Georgien.

Konferensen bekräftade misstankarna att OSSE som har utvecklats till en byråkrati är värdelös för att lösa Europas aktuella problem.

Själva formen omöjliggjorde politiska förhandlingar. Alla delegationerna fick 5-15 minuter att i plenum läsa upp ett papper. Det översattes till fem språk. I verkligheten talar alla - ytterst få utnyttjade hörlurarna för översättning.

Språkfrågan blev däremot ett vapen för att avvisa de förslag som presidenterna Sarkozy och Medvedjev lagt fram om en alleuropeisk säkerhetskonferens. Ryske utrikesministern Lavrov upprepade förslaget och konkretiserade det under arbetslunchen. Han räknar upp tre exempel på uppgifter för en sådan konferens;

- Bindande vapenbegränsningar.
- Samarbetsavtal mot spridning av massförstörelsevapen (är detta på rysk förkortning OMY), terrorism, narkotikahandeln m.m.
- Gemensam mekanism för att förebygga och lösa konflikter.

Lavrov påpekade att den politiska diskussionen inom OSSE har fastnat på det kalla krigets ideologiska barriär. I dag finns ingen sådan, men väst kämpar mot en ideologisk fiende istället för att söka samförstånd mellan alla länder i Europa. Allt detta stannade i lunchrummet eftersom den engelska översättningen var tillgänglig bara där.

Alexander Stubb hade skrivit ett papper som han ville ha alla delegaternas godkännande på. Han var besviken för att detta inte lyckades och lovade publicera den sista versionen, men även han censurerades av OSSE:s byråkrater.

Seppo Isotalo, Ryska posten

Minns för fred

NATO ÖVAR I LULEÅ!

Till sommaren ska Nato genomföra en stor övning, med F 21 i Luleå som huvudbas. Något som både sätter svensk alliansfrihet under debatt och lär uppmärksammas av Ryssland, säger experter till ETC. Men vad tycker försvarsutskottets ordförande Anders Karlsson (s)? Ingenting, för han har ingenting fått veta.

Loyal Arrow, så kallas övningen som ska omfatta minst 1 000 soldater och ett 60-tal flygplan från medlemsländer i Nato. Det rapporterar Norrländska Socialdemokraten och Världen idag. Syftet med denna manöver är att drilla Natos särskilda insatsstyrka, Nato Response Force. – Det är spjutspetsen, säger militärhistorikern Lars Gyllenhaal, som nyligen kom ut med boken Ryssland och den svenska nedrustningen.

”Markering från Nato”

Internationella övningar har förekommit många gånger i Sverige, men det som kommer att äga rum 8–16 juni är nytt, enligt Gyllenhaal. – Tidigare övningar har varit små och av FN-karaktär. Enligt vad jag förstår blir detta en regelrätt Nato-övning främst för stridsflyg. Storbritannien vill även föra in ett hangarfartyg i Bottenviken. Det är som att jämföra ettöressmällare med något bra mycket grövre.

Linda Åkerström hanterar försvarspolitiska frågor på Svenska fredsoch skiljedomsföreningen. Hon tror att övningen kan få konsekvenser för förhållandet mellan såväl Nato och Ryssland som mellan Ryssland och Sverige.

– Det här sänder militära signaler. Hon får medhåll av Jan Joel Andersson, Utrikespolitiska institutet, specialiserad på Nato. – Det råder goda övningsbetingelser på Nordkalotten, och olika försvarsmakter har använt sig av dem. Men detta är mer spektakulärt. Inte en maktdemonstration, snarare en making. Nato visar att man är intresserat av området.

”Myt att vi är neutrala”

Sverige står som värd, Nato planerar. Hur rymmer övningen med alliansfriheten?

– Det är en myt att vi skulle vara neutrala, säger Åkerström. Sverige har anpassat sig mer än de flesta medlemsländer.

Gyllenhaal anser att ”övningen är så nära ett medlemskap man kan komma utan att vara med”, och han skulle vilja veta varför den egentligen har godkänts.

– På vilket sätt är den stabiliserande? Hur ökar den vår säkerhet? Bidrar den till bättre relationer? Jag vill ta del av en motivering. Den kan han knappast vänta sig från försvarsutskottet.

ETC ringer flera ledamöter. Peter

Rådberg (mp) säger att han inte alls informerats om Loyal Arrow.

– Försvarsmakten lämnar inte ut någonting om den slipper. Det är upp till dess – och regeringens – omdöme att låta riksdagen ta ställning. – Sverige närmar sig absolut Nato, men det har inte debatterats ett dugg i riksdagen, vilket är frustrerande. Regeringen spelar sitt spel. Det finns en dold agenda, säger Rådberg, som nu avser att be försvarsminister Sten Tolgfors (m) om en förklaring.

Har inte diskuterats

Utskottets ordförande Anders Karlsson (s) måste väl ha hört talas om övningen?

– Den har inte diskuterats specifikt, men jag ser den inte som något konstigt.

– 1 000–2 000 soldater, kanske ett hangarfartyg...

– Ja... detaljerna har vi inte fått ta del av. Den här övningen borde dock kanske ha tagits upp. Försvaret fattar sina egna beslut, men jag ska nog lyfta frågan, säger Karlsson.

*Andreas Gustavsson
ETC*

Bilden: f16 falcon

Nato landar i Luleå

Nästa års stora Natoflygövning Loyal Arrow har F 21 som huvudbas. Under två veckor övar personal och ett 60-tal flygplan från Nato med Norrbotten som övningsområde.

Spektakulärt inslag

Det mest spektakulära inslaget kan bli ett av brittiska Royal Navys tre hangarfartyg. Ett av Ark Royal, Illustrious och Invincible kan komma att medverka.

- Britterna har uttryckt önskemål om att få öva landning och start på hangarfartyg och lågflygning. Det kan alltså bli så att vi får upp ett hangarfartyg i Bottenviken och det är första gången. Dom räknar på det om hangarfartyget kan gå in och verka här uppe.

Amerikanska och brittiska plan som F 15, F 16, F 18, Tornado och Harrier medverkar i övningen liksom svenska Jas 39 Gripen.

- Eftersom det är en Natoövning så leder och planerar Nato den. Sverige står som värd för övningen. Hur många människor är inblandade?

- Om britterna skickar hangarfartyget så är det 1 000 personer bara där men utöver det så cirka 1 000 personer under två veckor så det kommer att märkas i boende och så vidare. F 21:s nye chef, överste Per Nilsson, är entusiastisk över möjligheten att Norrbotten står som värd.

- Nästa års stora flygövningar, Loyal Arrow och Nordic Air Meet, har vi fått förtroendet att genomföra tack vare de unika förutsättningar som vi har med flygövningsområden, tillstånd och infrastruktur. Dessutom har vi kompetent personal som kan genomföra övningar i den här storleksklassen.

Unikt övningsområde

- Vårt geografiska läge är betydelsefullt. Vårt övningsområde är som sagt unikt. Vi behöver inte ha några konflikter med den civila trafiken och det är en av våra styrkor. Loyal Arrow genomförs med regeringens goda minne.

Riksdagsledamoten och socialdemokraten Fredrik Lundh från Luleå, för övrigt F 21-anställd, ställde i

augusti en skriftlig fråga till försvarsminister Sten Tolgfors om denne kunde tänka sig att Sverige

kunde stå som värd för en större flygövning.

Ökat samarbete

- Det finns goda förutsättningar för typer av intrenationella flygövningar i norra Sverige, bland annat till följd av det mycket stora övningsområde som där finns. Sverige har följaktligen också varit värd för ett flertal stora flygövningar.

- Regeringen gav den 7 februari 2008 Försvarsmakten tillstånd att stå som värd för en sådan internationell flygvapenövning i juni 2009. Övningen Loyal Arrow, tidigare benämnd Brilliant Arrow, kommer att genomföras på F 21 och är den högst prioriterade övningen för flygförbanden under det kommande året.

- Det är glädjande att vi har goda övningsmöjligheter i Sverige. Genom bland annat det ökade samarbetet med övriga nordiska länder finns det förutsättningar att utveckla verksamheten ytterligare, säger Sten Tolgfors.

Övningen är så pass stor att flygplan kommer att finnas på F 21, Vidsel, i norra Finland och Norge.

Dessutom ska, enligt planerna, Nato också bidra med ett hangarfartyg. I december kommer militärer från de inblandade länderna till Luleå för planering.

Av Peter Lundgren,
Norrländska socialdemokraten
Luleå
peter.lundgren@nsd.se

C 17 plan det senaste transportflygplan som används av västerländska flygstyrkter!

Vad gjorde Tolgfors i Budapest??

- Jo han var med och firade att 10 Natoländer plus Finland och Sverige gått ihop om att köpa ett C-17plan som ska kunna transportera stridsvagnar till Afghanistan! Kostnaden för Sverige blir 1,5 miljarder under de fyra första åren. Det är lika mycket som fyra års civilt bistånd på den nuvarande nivån.

C-17- affären var uppe redan i våras, men väckte då ingen större uppmärksamhet. C-17 är enligt Wikipedia det senaste transportflygplan som används av västerländska flygstyrkter. C-17 klarar att både användas som ett strategiskt transportmedel, som kan transportera trupper och utrustning till en krigszon, men även som taktiskt transportplan för att fälla fallskärmsoldater och annan militär utrustning.

C-17 kan också användas i humanitära insatser och aeromedicinsk evakuering. Denna flexibilitet förbättrar möjligheten för ägaren eller användaren att göra insatser över stora avstånd. Särskilt eftersom C-17 kan transportera stridsvagnar och annan tung pansarutrustning, eller liknande tungt militärt, civilt eller humanitärt gods, möjliggör flygplanet att brukaren har kapacitet att snabbt kunna anpassa sig efter hur situationen förändras.

Det är klubbat av den borgerliga majoriteten i riksdagen i maj. Total kostnad under 30 år blir c:a 7 miljarder. Under dom åren räknar man med att Sverige årligen ska föra ett större och ett mindre krig.

Stefan Lindgren

Stoppa smyganslutningen till Nato!

Skapa en medborgarkommission för att spåra och belysa "de små stegens tyranni"

I EN TIDNINGSINSÄNDARE februari 2006 ställde karlskogabon Roland Forsgren följande ytterst angelägen fråga: "En dag kommer vi, Sveriges folk, att vakna upp och finna att vi är med i NATO, EMU och Europas förenta stater. Hoppas någon då kan förklara hur det gick till /.../. Hur vi - i demokratins namn - förlorade vår självständighet."

Sedan dess har denna fråga blivit ännu mer angelägen, inte minst när det gäller Nato-frågan. Ty Sverige har dragits allt djupare in i NATO som domineras av USA och som, i enlighet med supermaktens doktrin, hävdar rätten till första bruk av kärnvapen.

Denna fördjupning har skett tvärtemot folkopinionen. Enligt SOM-institutets senaste mätning 2007 var 44 procent emot och bara 19 procent för NATO-medlemskap; och med några små variationer, så har det sett ut sedan SOM 1994 började studera frågan.

Men bakom folkets rygg har det pågått en smyganslutning till NATO. Den har nu gått så långt att NATO-anshångare med fog kan argumentera att Sverige i själva verket redan informellt är med till sådär 90 procent. Det är bara att erkänna detta faktum, heter det, och ta nästa lilla steg till formellt medlemskap med alla fördelar som detta påstås erbjuda, att man ska "vara med och påverka". (Se t.ex. "Vi bör gå med i NATO även formellt" 7 november 2007 och "Sverige är redan med i NATO" 8 februari 2008 i Svenska Dagbladets "Brännpunkt".)

Tyvärr stämmer det att Sveriges samarbete med NATO har gått extremt långt utan debatt. Den bakomliggande processen förtjänar en ordentlig belysning. Det är inte bara en fråga om vår säkerhetspolitik. Det är också i högsta grad en fråga om demokrati.

Den fråga som borde vara självklar är: Med tanke på den stora och bestående folkopinionen emot NATO-anslutning samt att endast ett av sju riksdagspartier öppet förrespråkar fullt medlemskap, hur har det över huvud taget varit möjligt att Sverige i så hög grad redan befinner sig inlindat i NATO?

"Små stegens tyranni"

Det enda svar som hittills erbjudits är att det är resultatet av "de små stegens tyranni"-- en icke-förklaring som ofta tas fram när man egentligen inte har någon förklaring.

Vi bestrider inte att det handlar om en serie små steg. Men det kan antas att dessa steg har tagits av livslevande människor som tydligen utgör en liten minoritet. Just därför är det angeläget att ta reda på:

- Vilka är de små - och kanske t.o.m större-- steg som hittills tagits?
- Vem har tagit dessa steg, med vilka medel och motiv, och med vilken legitimitet?
- Vilka förtroendevalda har låtit det ta ske, och vad beror

Närmandet till Nato tycks fortskrida enligt antagandet att de flesta redan vet vad NATO är, vad alliansen tidigare hållit på med, vad den har för framtidsplaner, vilken roll Sverige ska ha efter en anslutning, och vilka som bestämmer enligt vilken beslutsprocess. Vet vi huruvida svenska folket accepterar att våra soldater kommer att dö eller få men för livet i anfalls- och andra krig där Sverige självt aldrig skulle ingripa militärt? Vad innebär det för vår förmåga att stödja FN-operationer i framtiden? Och inte minst: Hur ställer vi oss till NATO:s atomvapen?

Andra potentiellt relevanta frågor kan vara: Finns det några samband mellan olika begivenheter i svensk säkerhetspolitik och NATO:s ökande betydelse, till exempel kring ubåtsincidenterna? På vilka sätt, direkt och indirekt, kan NATO sägas utöva ett inflytande på försvarsmakten och samhället i övrigt? Vilka relationer finns det mellan EU och NATO samt mellan FN och NATO - viktigt eftersom såväl EU som FN är helt centrala för Sverige? Kommer försvarsmaktens ekonomiska kris att öka eller minska argumenten för NATO-anslutning? Kartlägga smyganslutningsprocessen

Med få undantag har våra förtroendevalda och medier låtit smyganslutningen fortskrida utan nämnvärt motstånd eller försök till belysning. Journalistikens kritiska funktion lyser med sin frånvaro. Detta har underlättat för en målmedveten minoritet att skapa intrycket att allt motstånd är meningslöst. Men upplysning, debatt och motstånd är aldrig meningslösa.

Vi vill därför föreslå en medborgarutredning med uppgift att kartlägga smyganslutningsprocessen och dess konsekvenser för vår säkerhet och demokrati. Ett första steg är att lyfta fram frågan och rikta strålkastaren mot hela processen, bland annat genom denna webbplats där alla intresserade får lämna synpunkter och förslag, hålla sig informerade om projektets utveckling m.m.

På sikt måste vi naturligtvis också ta upp frågan om hur Sverige skall bevara sin säkerhet på andra sätt än genom NATO-medlemskap. Självfallet bör denna diskussion utgå från att Sverige i första hand och i enlighet med FN-stadgan skall satsa på fredlig konfliktlösning och dialog snarare än på militärmakt och väpnade allianser.

Vi uppmanar alla som vill värna om landets demokrati och självständighet att delta i denna för Sveriges framtid oerhört viktiga debatt.

Större delen av denna text och namnlistan publicerades i december 2008 som ett debattinlägg på Svenska Dagbladets "Brännpunkt".

Inlägget diskuteras i "Läsarnas kommentarer" på Brännpunkts webbplats. www.natosmyg.se

Undertecknat 1 dec. 2008 av

Sixten Andréasson, skollärdare
Örjan Appelqvist, ekonomihistoriker
Kerstin Blomberg, informatör
Al Burke, redaktör
Curt Carlsson, journalist
Drude Dahlerup, statsvetare
Håkan Danielsson, utbildare
Stefan de Vylder, nationalekonom
Krister Eduards, civilekonom
Erni Friholt, debattör
Ola Friholt, debattör
Per Gahrton, f.d. MEP (mp)
Elisabeth Gerle, docent i etik
Kerstin Grebäck, IKFF ordförande
Lars H Gustafsson, barnläkare
Jan Hagberg, försäkringsmatematiker
Bo Å:son Hall, tekn. lic.
Birgitta Hambraeus,
f.d. riksdagsledamot (c)
Sven Hamrell, redaktör
Bengt Harling, vissångare
Rebwar Hassan, kommunfullm. (mp)
Tom Heyman, f.d. riksdagsledamot (m)
Ingvar Hjartsjö, ordf. Män för Jäställdh.
Erik Hägg, läkare
Kerstin Hägg, lektor
Dan Israel, förläggare
Jørgen Johansen, fredsforskare
Annika Johansson, forskare
Kjell-Arne Johansson, redaktör
Jacek Jurkowski, lärare
Lena Klevenås, f.d. riksdagsledamot
Karl Erik Lagerlöf, författare
Ingela Kumar Lidvall, lärare
David Liljequist, förbundsombud
Anita Lillburn, lärare
Martin Linde, historiker
Lennart Lindgren, skribent
Sylvia Ljungdahl, ordförande i TUFF
Ulla Lyttkens, regissör
Eva Moberg, författare
Andreas Murray, psykoanalytiker
Vilhelm Olsson, kommunfullm. (mp)
Göran Palm, medieforskare
Lennart Palm, historiker
Giuliano Pontara, filosof
Håkan Rudehill, författare
Jan Olof Rönn, rektor
Åke Sandin, lärare
Monica Schelin, socionom
Kerstin Schultz, socionom
Gudrun Schyman, frilansfeminist
Bengt Silfverstrand, f.d. riksdagsled. (s)
Ingrid Sjöstrand, författare
Martin Smedjeback, ickevåldsutbildare
Sören Sommelius, författare
Christina Spännar, sociolog
Bibbi Steinertz, redaktör
Stefan Svallfors, sociolog
Töres Theorell, professor i medicin
Maj Britt Theorin, f.d. nedrustnings-ambassadör
Gudrun Tiberg, infosekreterare
Gunnar Westberg, läkare
Håkan Wiberg, fredsforskare
Stellan Vinthagen, högskolelektor
Ellis Wohlner, försäkringsdirektör
Jan Öberg, fredsforskare

Med kluven tunga!

Tisdagen den 2 december presenterade t f partisekreterare Håkan Juholt programmet "Nedrustning för ökad säkerhet" i sal fyra på universitetet i Uppsala. Jag satt där och lyssnade - med misstro. Jag visste ju att partiet den 20 november hade sagt ja till Lissabonfördraget, ett fördrag som innebär en ökande militarisering av EU.

Partiet talar med kluven tunga i frågor som rör försvars- och säkerhetspolitik. Torsdagen den 20 november sade partitoppen och majoriteten av de socialdemokratiska riksdagsledamöterna ja till den ökande militarisering av EU som Lissabonfördraget medför. Utan tillstymmelse till öppen debatt i medierna om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens sade man ja till ett fördrag som kräver att "Medlemsstaterna skall åta sig att gradvis förbättra sin militära förmåga". Det är ett orimligt krav att skriva in i en författning. Det är ett krav på upprustning.

Man gör i fördraget inget undantag för kärnvapnen. Frankrike och Storbritannien har kärnvapen och på NATO:s militärbaser i EU finns USA:s kärnvapen. Innebär förtigandet av kärnvapnens existens inom EU att fördraget accepterar den pågående utvecklingen av nya generationer kärnvapen?

Sverige har liksom ett flertal länder i EU ratificerat Ickespridningsavtalet (NPT) som kräver nedrustning av kärnvapnen - på sikt ett totalstopp för alla kärnvapen. Hur kan Sverige - med ett ja till Lissabonfördraget i fickan - agera på nästöversynskonferens för NPT år 2010? Då står nedrustning på dagordningen.

Enligt fördraget kommer EU att kunna agera militärt i konflikter runt om i världen utan mandat från FN:s säkerhetsråd. Att man skall agera i enlighet med EU:s tolkning av FN-stadgans principer är en otillräcklig garanti för insatserna. Fördraget står i realiteten på ljusårs avstånd från innebörden i FN-stadgan som hävdar att fred i första hand skall skapas med fredliga medel.

EU skall enligt Lissabonfördraget satsa på forskning och teknisk/industriell utbyggnad av försvarssektorn. Upprustning med andra ord. Men man försummar helt utbildning och forskning som kunde leda till kompetens i alternativ till militärt våld: våldsförebyggande arbete, konfliktanalyser och förhandlingar. Fatigdomsbekämpning, demokratisering och kampen för mänskliga rättigheter är huvudvägar till en fredligare, säkrare och rättvisare värld. Fredlig konfliktthantering är den primära aktionen då konflikter uppstår.

Men partitoppen och det stora flertalet av de socialdemokratiska riksdagsledamöterna sade utan att blinka ja till Lissabonfördragets ensidiga satsning på militärt våld som väg till fred och säkerhet. Liksom alliansens riksdagsledamöter.

Partiets tolvpunktsprogram för nedrustning är tydligt och kräver direkta insatser för nedrustning. Det är ett glädjande initiativ - nedrustning har ju länge varit en icke-fråga i svensk politik. Men hur var det möjligt att med tolvpunktsprogrammet på dagordningen säga ja till Lissabonfördraget? Är tolvpunktsprogrammet bara ett spel för kulisserna?

Det vill jag förstås inte tro. Samtidigt inser jag tydligare än någonsin tidigare att vi som vill fred måste söka skapa en växande folkrörelseopinion som tvingar regering och riksdag till aktiva nedrustningsinsatser i EU och FN. Låt oss börja med att i våra olika kommuner *stödja den landsomfattande budkavlen för en värld utan kärnvapen*, budkavlen som startade i Haparanda den 15 november och som under 2010 ska ha nått landets alla kommuner.

Karin Dahl
Kvinnor För Fred-Uppsala
(Se riksdagsbeslut om Lissabonfördraget på sid 18)

*Kvinnor
för fred*
4/08

Resan till Irakiska Kurdistan - oktober 2008

Sommaren 2007 anordnade Kvinnor för Fred, tillsammans med Amez kvinnoorganisation i Suleymania en utbildning i mänskliga rättigheter, kvinnors rättigheter, mm i Halabja i Irakiska/Kurdistan. För att utvärdera projektet och bygga nya kontakter inför andra spännande satsningar på samma tema, reste Awaz Daleni, KFF, bördig från Halabja, Maria Hagberg, KFF Skåne och Gudrun Tiber, KFF, väst, till Erbil i oktober 2008. Med följde också Kit Larsen Hughes, webmaster för Nätverket mot hedersrelaterat våld samt Linnea Malmsjö Sonander och Zainab Hussaini, båda från olika lokalföreningar inom Rädda barnen.

Taxi kom till Smaragdsgatan 24, klockan fem en gråmulen oktobermorgon. Där klev Awaz Daleni, kurdisk trebarnsmor från Suleymania, in. Sedan ringde hon till mig och frågade vart bilen skulle hämnas.

– Till Distansgatan 11, sa jag. Kit Larsen Hughes, som skulle in i taxi där tillsammans med Maria Hagberg, hade oroat sig för att bilen inte skulle ha plats nog för allt vårt bagage. Men det gick bra även på nästa adress, som var Silvermyntsgatan 9.

Där var det jag som klev in i bilen och vi fortsatte nu till Landvetters flygplats, där vi skulle möta Linnea Malmsjö Sonander och feyli kurdiskan Zainab Hussaini. En feyli kurd kommer från södra Irak och talar kurdi feyli. De kallas också shia kurder.

Linnea och Zainab arbetar båda för Rädda barnen och de hade samlat ihop en mängd leksaker att ta med till Kurdistan dit vi skulle. Men resväskorna hade inte räckt till så vi fick gå till SAS monter och be om att få en "complimentary box", en flyttkartong i vitt, modell mindre.

Många kockar försökte få ihop kartongen. Leksakerna svämmade över. Till sist packade vi om boxen och förseglade den med sin "tag", det vill säga den tejprensa vi fått när vi checkade in, för destinationsort Erbil.

Nu kunde vi gå genom säkerhetskontrollen och få i oss något att dricka. Jag hade redan ätit mina vanliga grova flingor med yoghurt, så jag passade i stället på att köpa både deodorant och en tvåpack kroppslotion till mig själv och en trepack herrdeodoranter till mina söner.

Vi förmedlade information till varandra; planer och tips vi tänkt ut innan vi lämnade våra hem och fick snart våra platser i planet vi skulle flyga med till Wien. Stoppet där var

Awaz Daleni, Gudrun Tiber, KFF samt Zainab Hussaini och Linnea Malmsjö Sonander, Rädda Barnen.

kort men jag hann ändå rafa till mig en liten flaska cognac, jordnötter och choklad av finaste österrikiska märke.

På nästa plan blev stämningen i kabinen märkbart uppsluppen. Kurdiska irakier med olika bakgrund, kvinnosakskämpar och regeringsanknuta män, skrattade och skämtade med varandra och med vår kurdiska kompis, Awaz. Hon presenterade oss för några av de andra passagerarna, särskilt för Mahabad Qaradagxi. Mahabad har arbetat för kvinnornas sak i Kurdistan i många år, både som regeringsrådgivare och i andra sammanhang. Hon är också poet och skribent.

Maten smakade bra och det vita öst-

errikiska vinet var svalt. Det blev både ett och två glas. Resan från Göteborg till Erbil är inte särskilt kämpig, när den går över Wien, på det vis vi reste. Jag hade ändå föreslagit att vi skulle ta ett avslappnande bad i en hamam när vi kom fram.

Först skulle vi dock till Mondeal hotel på 60-metersgatan. Fast att hotellet hette så, det hade vi inte riktigt prantat in i skallarna ännu. Vi blev väl mottagna, fick våra rum och jag undrade om det fanns en hamam i närheten.

Vilket kackel det blev! Nej och ja och jo, men fast dit kan du inte gå och det är ju så, att de rika har byggt sina egna hamam hemma i sina hus, så de som nu finns kvar i staden är

bara för de allra fattigaste och det är inte så rent där och, och, och... Jag gav upp för ögonblicket. Awaz och jag gick i stället en promenad i Erbils parker den första mörka, ljumma kvällen i Kurdistan. Erbil, som heter Hawler på kurdiska.

Lite senare på kvällen träffade vi ett helt gäng med kvinnor, som haft konferens i Erbil och nu plockade upp oss för en sen middag. Där var Sandra Phelps, från universitetet i Erbil, Liza Nissan Hido, från Baghdad Women's Association, Boriana Jönsson, från Kvinna till kvinna, Israa H. Abd, mjukvarudesigner och aktivist, Suzan Aref, chef för The women empowerment organization.

Det blev en spännande kväll med många och långa samtal, lätt kaotiskt restaurangbesök och så småningom slog jag, för andra gången denna dag, höger utsida av min högra vad, i sänghörnet på min ganska hårda säng, med alltför hård kudde, på Mondeal hotel. Jag tog mig en cognac och somnade in.

På morgonen vaknade jag i stort sett samma tid jag alltid brukar, före alla andra och kunde från fönstret i mitt hotellrum se solen ligga gömd bakom ett stort svartskuggigt hus tillhörande Hawlers skyline. Fram med penslar, tubakvarellfärger och ett bra papper! En stor och en liten bild, av solens raskande bakom huset, lyckades jag få till, innan ljuset blev så starkt att jag inte kunde se ut genom fönstret längre utan solglasögon. Ett antal små akvareller blev det också med stark dimma som motiv.

Hotellfrukost med kurdiska "scrambled eggs" och speciellt gott färskt bröd, tack vare att hotellägaren själv hade beställt fram det till sig och små, alldeles ljuvliga, glas med väl sötat te. Awaz fanns där till min hjälp och det enda jag klagade på var, att jag hade slagit i vaden i det förbenade sänghörnet två gånger igen, medan jag fipplade med vatten, papper och färger.

Nu skulle vi träffa Mahabad och hennes chaufför Seerwan Hussien Abdulla, för att så småningom ta oss till en fritidsby med närliggande konferensanläggning, byggd i trä, lite i svensk stil. Det var utbildningsdirektör Asos Shafeek, vid sport- och ungdomsministeriet, som ville visa oss sitt senaste projekt.

Här träffade vi den första gruppen, om ca tjugo ungdomar, som skulle gå en tio veckors utbildning med både demokrati och ledarskap på schemat. Tio sådana grupper var planerade och vi fick introducera oss för den allra, allra första gruppen. Det kändes hedersamt och lite märkligt. Maria Hagberg gjorde sin första dragning av syftet med vår resa och vilka vi var, inför gruppen och dess ledare, Hoger Chato, från PAO. Ytterligare fyra organisationer, Komak, PDA, Kyeo och Mosy, var representerade i det samarbete som lett fram till satsningen.

Förutom de ord Mahabad skickade med ungdomarna, fick vi alla sex, Maria, Kit, Zainab, Linnea, Awaz och jag presentera oss själva. Så lämnade vi gruppen åt sin första lektionstimme och slog oss ner i den nya, fina, ljusa restaurangen en stund med Mahabad och Asos, som talar flytande svenska, så utbildningsdirektör han är i Kurdistan. Vi berättade lite mer om vad vi ville göra under vår resa och framöver och Asos lovade ta oss med på fyra olika studiebesök dagen därpå.

Det blev studiebesök på det skyddade boendet Nawa center, under ny ledning sedan några månader av Nigar Bakir; besök på det stora barnsjukhuset Helena center, startat av en svenska. Röntgenläkaren där värdade om ny utrustning till sin verksamhet, då den gamla nyligen hade exploderat rakt i ansiktet på honom. Prototypesverkstaden på Helena center var väl utbyggd och de unga kvinnorna, Shrust Masud, 25 år och Bokan Salih, framställde skickligt proteser till även mycket små barn.

Vi gjorde en visit hos barnen på Chandahuset, lett av rektor Kajal Abuljabar. Hon såg verkligen alla den 82 barnen som sina egna. 40 av barnen bodde på Chandahuset, de andra kom på dagarna. Åldermässigt var de allt från fyra år till 18 år. Biblioteksansvarig var Vyan Xalil Aziz vars dotter Yadgar bor i Göteborg. Vål hemma har vi kontaktat henne. Slutligen gjorde vi ett besök på ungdomsfängelset i Erbil. 40 stycken av de 219 anställda var kvinnor. Vi fick möjlighet att besöka kvinnoavdelningen av fängelset och kunde, via vår tolk, Awaz Daleni, prata med de internerade kvinnorna om deras vardag. De som hade barn fick ha sina barn hos sig upp till tre års ålder.

Många av kvinnorna arbetade med pärlarbeten men även sömnad sysselsatte dem om dagarna.

En av kvinnorna hade vid en vägspärr upptäckts med ett bombbälte kring midjan. Hennes man hade omkommit i ett attentat och hon ville inte leva längre, utan komma till himlen till sin man. Så hon hade lånat sig till ett bombattentat men blivit ertappad. Hon framstod nu, i kvinnofängelset, som den mest välvårdade av alla de internerade.

Nästa dag besökte vi ministern för det civila samhället, George Mansour, på hans ministerium. Han hade ansvar för allt arbete med "nongovernmental organizations", NGO:s. Alla dessa besök gjordes möjliga genom stort tillmötesgående av kvinnorrättsförfämper och poeten Mahabad Qaradaxi och hennes chaufför Seerwan Hussien Abdulla, som körde oss runt i sina bilar.

Under en av resorna träffade vi också rent spontant på Hawlers (Erbils) borgmästare Nauzad Hadi Maulood. Men han var inte den ende borgmästare vi fick hälsa på. Senare under resan togs vi emot av Halabjas Kaim Kam, Foad Saleh Raza, i hans tjänsterum. Guvernören i Suleymania, Dara Admed Madjit, var fantastiskt generös mot oss under vår vistelse i hans egen stad. Han ställde två chaufförer till vårt förfogande och vid vår resa till Biara och byn Tawela, i de kurdiska bergen, nära den iranska gränsen, även två beväpnade vakter.

Övernattningen i Tawela var en av höjdpunkterna under vår resa. Vi träffade där den 30-åriga kvinnliga kommundirektören Nurja Naseh Achmed och ett antal av kvinnoutskottets medlemmar från Biaras kommunfullmäktige. Kommunen Biara bombades 2003 av USA för att driva bort extremister, som slagit sig ned i bergstrakterna runt om. De 30000 invånarna i kommunen hade flytt, många till Suleymania. Nu var ca 8000 människor tillbaka i sin hemtrakt igen.

Godrun Tiber

Intervju med Sandra Ahlqvist

-Synen på jämställdhet är säkerligen olika i den feministiska rörelsen i Sverige och kvinnorörelsen i Bolivia. Det går inte att ta för givet att det jag själv tycker är rätt utan det finns flera sätt att se på saken.

Så säger Sandra Ahlqvist som är med och planerar en ny kurs till Bolivia som startar i januari, på Färnebo folkhögskola. Sandra är 24 år och hon kommer arbeta som handledare för kursen.

Boliviakursen handlar om jämställdhet. 2006-2007 gick Sandra en praktikantkurs på Färnebo folkhögskola. Hon praktiserade tillsammans med Anneli Letfors på organisationen ABC i Bolivia som arbetar med folkbildning och kvinnors rättigheter. Hon och Anneli slogs då av att det är kvinnorna som bär upp samhället i så stor utsträckning. Det var en viktig anledning till att hon ville jobba med jämställdhet som studietema på Boliviakursen. En annan anledning var förändringsprocessen som Bolivia är inne i nu:

-Vi valde jämställdhet som studietema för kursen eftersom Bolivia just nu är inne i en stor förändringsprocess, bland annat ska en ny grundlag röstas igenom. Det är ursprungsfol-

ken som varit i fokus i förändringsprocessen och på samma gång är kvinnor väldigt delaktiga och spelar en stor roll. De är delaktiga dels som ursprungsfolk men även i att skapa bättre villkor för sig som kvinnor. Kvinnor på landsbygden i Bolivia lever i en hård verklighet – jag beundrar dem verkligen för att de fortsätter att engagera sig och kämpa för sina rättigheter.

Kvinnorörelsen i Bolivia har varit med och tagit fram grundlagen genom att de har föreslagit punkter som ska ingå, berättar Sandra. Den nya grundlagen kommer också att förbjuda diskriminering på grund av sexuell läggning. Idag saknas lagstiftning runt det – det är inte förbjudet men det finns heller ingen lag som garanterar rättigheter för homo-, bi- eller transpersoner. I samhället är inte homosexualitet accepterat och det kan vara svårt att prata om de frågorna.

Kursen kommer att ta upp skillnader och likheter i jämställdhetsarbetet i Bolivia och i Sverige.

-Det är intressant att möta människor i Bolivia och prata om jämställdhet, menar Sandra, för att lära av varandra, för att dela med sig av sina erfarenheter och för att stödja varandra i kampen för jämställdhet.

Jag ber Sandra att sammanfatta sin vistelse i Bolivia efter att ha gjort praktik där genom Färnebo folkhögskolas praktikantkurs:

-Bolivia ger mig en otrolig känsla av kamp och engagemang för förändring. Att människor som varit förtryckta i flera århundraden och har gjort motstånd och fortsatt göra motstånd nu kan se frukterna av det de kämpat för!

-Varför sökte du till kursen på Färnebo folkhögskola? undrar jag

- Jag sökte mig till Färnebo för att jag ville praktisera demokrati och jämställdhet – jag ville leva som jag lär. Jag gillar pedagogiken på skolan, att vi jobbar med folkbildning och deltagarinflytande på kurserna.

Sandra säger att delta i kursen på Färnebo folkhögskola har gjort att hon känner sig som en del av något större, en rörelse som arbetar för förändring. Hon tror att det är tack vare skolans långa erfarenhet av internationellt samarbete och att den utvecklas genom att ta vara på erfarenheter från deltagarna för att planera nya kurser.

Maria Högborg

*Sandra Ahlqvist
Färnebo Folkhög-
skola planerar nya
kurser i Bolivia.*

En Sharafs Hjältinna!

Leyla 20 år - engagerad i Sharafs hjältar och hjältinnor på Fryshuset i Stockholm

Leyla 20 år lever med skyddad identitet. Hennes familjebakgrund är från Libanon/Palestina. Hon försöker leva så normalt som möjligt och arbetar idag inom vården.

Nu har hon valt att engagera sig i Sharafs hjältar för att dela med sig av sina erfarenheter och för att ändra attityder som uppmuntrar hedersförtryck. Utbildningen hon har gått går ut på att utbilda lärare och ungdomar framförallt på skolor om vad hedersförtryck innebär och hur man kan arbeta emot det.

Utbildningen anpassas efter vilken målgrupp de möter. Leyla menar att eftersom hon gått igenom en hel del hedersförtryck vill hon hjälpa andra att komma ur det.

Utbildningen till Sharafs hjältinna har pågått sedan juli månad 2008. Innehållet är bland annat dialoggrupper där de diskuterat olika saker. Syftet med övningarna har varit att kunna respektera varandras olika åsikter men också för att se hur engagerad man är. Från början var de fem tjejer men en blev inte antagen och en har hoppat av.

Inom Fryshuset finns Sharafs hjältar och hjältinnor och Elektra som samt-

liga arbetar mot hedersförtryck och för mänskliga rättigheter. Kraven för att bli antagen är att man är under 26 år, visar engagemang och genomgår dialogdagar som är fyra tillfällen, två hela helger. Vid utbildningstillfällena deltog som föreläsare Ahre Hamed-naca som startat Sharafs hjältar,

Amnesty International, RFSL, sexolog, sakkunnig om klansystem och personal från Angeredsgymnasiet. Hjältinnorna har fått lära sig om samtalsmetodik, retorik och konflikthantering. De ska senare även få träffa en präst och en imam. Tanken är att hjältinnorna ska vara ute så mycket som möjligt. Examsuppgiften kvarstår nu för Leyla. Det är att berätta under 15 minuter så mycket som möjligt om Sharafs hjältar och hjältinnor. Den 4 december ska Leyla få diplom av Nyamko Sabuni vid en ceremoni på

Maria Hagberg

Budkavlen startade i Norrbotten

Den 15 november startade budkavlen i Haparanda, Kalix, Boden, Luleå och Piteå. Själv var jag en av talarna på torgmötet i Luleå. Det var kallt och blåsigt men engagemanget var det inget fel på. Innan mötet hade vi en presskonferens, som resulterade i en artikel i Norrbottens-Kuriren med en stor bild på oss talare framför banderollen "En kärnvapenfri värld".

Den 29 november var jag åter i Norrbotten. Då hade budkavlen kommit till Arvidsjaur. I 20 graders kyla framförde vi vårt budskap utanför kommunhuset. Sedan hade vi ett seminarium i kommunens föreningshus. Inför mötet hade Birgit Lindberg lyckats komma fram i radions "Ring P1" och gjort reklam för budkavlen och dess budskap. Dessutom hade Krister Ruth fått in en artikel i Piteå-Tidningen. Efteråt presenterades projektet i nyhetsartiklar i såväl Piteå-Tidningen som Norra Västerbotten.

Den 2 december talade jag på ett möte, som fredsrörelsen i Umeå hade arrangerat. Inför det mötet fanns insändare i Västerbottens-Kuriren och Västerbottens Folkblad. Till mötet kom cirka 50 personer. En sångkör lättade upp stämningen. Vidare informerades om den namninsamling som pågår mot uranbrytning i Västerbotten.

Det kan vara svårt att locka människor till möten om kärnvapen, eftersom ämnet inte finns på den offentliga agendan. I EU talar man t ex inte om kärnvapen, trots att det finns två kärnvapenstater i unionen. Lissabonfördraget innehåller en solidaritetsparagraf, där länderna förpliktar sig att ställa upp med alla till buds stående medel om ett land blir angripet. Kärnvapen är ej undantagna. Merparten av medlemsländerna är dessutom med i Nato, som har en kärnvapenstrategi. Risken för att kärnvapen ska komma till användning är således större än någonsin. Därför är budkavlen så viktig.

Tillsammans med möten, artiklar i tidningar och namninsamlingen kan vi nå ut. Det tycker jag vi gjorde i Norrland.

Ingela Mårtensson

*Kvinnor
för fred
4/08*

2008 års Right Livelihoodpris till tre kvinnor och ett gift par!

Priset som ibland kallas för det Alternativa Nobelpriset uppgår till 2 miljoner svenska kronor. Det är inte alltid pristagarna får ett penningssumma. Ibland går hederspriset till en organisation eller person vars arbete juryn vill uppmärksamma. När prispengarna delas ut är det aldrig för personligt bruk utan som ett stöd till pågående projek.

Right Livelihoodpriset grundades 1980 av Jakob von Uexkull, en svensk-tysk journalist - en gång medlem i Europaparlamentet. Han donerade grundkapitalet och under årens gång har flera enskilda donatorer bidragit. Sedan 1985 har priset delats ut varje år till 4 pristagare för att "hedra och stödja dem som erbjuder praktiska och exemplariska lösningar på de viktigaste utmaningarna som världen står inför".

Det gifta paret **Sankaralingam och Krishnammal Jagannathan** får priset för att de i Indien driver organisationen: "Land for the Tillers' Freedom" - en organisation som arbetar för att förbättra de kastlösa (Dalit) position i Indien. I många år har detta par outtröttligt arbetat för att återge land till Indiens land- och kastlösa. Paret träffades när de båda arbetade för Gandhi, Sankaralingam kommer från den högsta kasten och Krishnammal från Dalit. De väntade med att gifta sig tills Indien blev självständigt och sedan dess har de arbetat tillsammans för att förbättra situationen för alla de miljoner fattiga som finns i landet.

Från Somalia kom **Asha Haji** till Sverige för att motta priset för sitt arbete med SSWC; "Save Somali Women and Children", en organisation som hon var med om att grunda i Somalia 1992. Hon har arbetat med att få in kvinnor i det Somaliska parlamentet genom att argumentera om att kvinnorna är den sjätte klanen, vilket gjorde att de fick en sjättedel av platserna. Hon har även arbetat för att förbättra den allmänna situationen för kvinnor i Somalia.

Monika Hauser, en tysk feminist med ett italienskt körkort får priset för det arbete hon utför till förmån för många kvinnor i Bosnien och sedermera i hela världen. Hon lämnade sitt arbete i Nordrhein- Westfalen när hon läste om de massvåldtäkter som kvinnor i Bosnien utsattes för. Hon grundade 1993, i staden Zenica, ett terapicentrum, där misshandlade och våldtagna kvinnor fick både medicinsk och psykologiskt hjälp. Dit kom tiotusentals kvinnor. Monika Hauser fick redan 1993 Gustav Heinemannpriset och 1996 blev hon utvald att få tyska (Bundeswehr), militärens förtjänstmedalj för extraordinärt arbete, vilken hon vägrade ta emot då den dåvarande inrikesministern skickade tillbaka bosniska flyktingar från Tyskland. Hon har sedermera grundat Medica Mondiale, en organisation som i dag hjälper kvinnor över hela världen.

Den fjärde pristagerskan är **Amy Goodman** från USA som grundade radio och teve programmet: Democracy Now! Hon fick priset för att hon uppvisar en verkligt oberoende politisk journalistik som ger millioner människor tillfälle att höra röster som annars drunknar i kommersiella medier.

Amy Goodman blev en världsnyhet då hon och ett antal kollegor, från Democracy Now, greps utanför republikanernas partikonvent i Minnesota. Democracy now arbetar med att ge amerikanska lyssnarna oberoende rapporter från världen utanför USA och därmed ge amerikanska folket nyheter som visar hur man ser på Amerika i övriga världen.

Kommittén för Västsaharas kvinnor

Kvinnor för fred är en av de föreningar och frivilligorganisationer som bildar Kommittén för Västsaharas kvinnor. Där ingår också t ex IKFF och SKV och politiska kvinnoförbund. Kommittén arbetar främst för att stödja de västsahariska kvinnorna så att de kan delta i det demokratiska uppbyggandet av sitt land och att informera i Sverige om landets situation. När kommittén bildades för 10 år sedan var en folkomröstning om landets självständighet från Marocko nära förestående, med stöd av FN. Tyvärr kvarstår fortfarande frågan om Västsaharas självständighet och folkomröstningen har ännu inte skett på att Marocko har kunnat förhålla frågan.

KFF är också med i den nybildade VästsaharaAktionen – en paraplyorganisation för organisationer som stöder Västsaharas krav på självständighet.

Västsahara, söder om Marocko, var tidigare en spansk koloni. Sedan Spanien drog sig tillbaka på 1970-talet har landet varit ockuperat av Marocko. En stor del av befolkningen lever nu i flyktingläger i öknen i Algeriet. Landet har kallats Afrikas sista koloni.

Ett antal FN-resolutioner stöder Västsaharas rätt till självständighet men fredsprocessen har hittills saboterats av Marocko. Sedan 1991 råder vapenvila mellan Marocko och Polisario och västsaharierna försöker kämpa för sin sak med fredliga medel. Tyvärr är våra medier mer fokuserade på våldsamma konflikter, så informationen om Västsahara är ganska gles.

Aktuella frågor

En aktuell fråga just nu för Kommittén för Västsaharas kvinnor och VästsaharaAktionen är att uppmärksamma kränkningarna av mänskliga rättigheter som pågår i den ockuperade delen av landet. Västsahariska demonstranter och människorättsaktivister grips, misshandlas och fängslas utan rättegång.

Det pågår en plundring av Västsaharas naturresurser. Här finns bl a fosfater, som används till konstgödsel, och fiskrika vatten utanför kusten.

Inkomsterna från detta kommer inte västsaharierna till del.

EU för förhandlingar om ett fördjupat partnerskapsavtal med Marocko. Detta hittills utan att kräva att Marocko ska respektera mänskliga rättigheter och att följa FN:s resolutioner, vilket VästsaharaAktionen har påtalat i ett brev till UD.

Mer information

Information finns bl a på VästsaharaAktionens innehållsrika hemsida, www.vastsaharaaktionen.se. Boken "Västsahara, Afrikas sista koloni" finns att köpa för 70 kr på www.vastsahara.net.

Kommittén för Västsaharas kvinnor hade ett seminarium den 8 december i Stockholm, 10 år efter att en folkomröstning om självständighet först planerades.

Stöd Västsahara!

KFF har hittills stött dessa organisationer utan att lämna ekonomiska bidrag, vilket inte heller vår nuvarande ekonomi tillåter. Kommittén för Västsaharas kvinnor har genomfört projekt med medel från bl a Forum Syd. De kräver nästa år en egeninsats så kommittén behöver nu ekonomiskt stöd från medlemsorganisationerna. Även VästsaharaAktionen behöver stöd från medlemsorganisationerna då man hittills har använt lånade pengar, bl a för att finansiera hemsidan.

Sylvia Rönn

**Vill du stödja ett av
KFFs arbete??
.. lämna ett bidrag till
Västsahara genom
Kommittén för Västsaharas kvinnor och
Västsahara Aktioner:**

Pg 204003-8

90-årsminnet av vapenstilleståndsdagen 1918

Den 11 november var det 90 år sedan striderna i första världskriget avslutades genom ett vapenstillestånd. I det kriget, liksom i alla andra krig, dödades ett mycket stort antal soldater.

Deras hustrur blev alltså änkor, och deras barn blev faderslösa.

I äldre historieböcker stod det ingenting om soldatänkornas fortsatta liv- och krigssångerna i de gamla sångböckerna- "Liv och blod för Sveriges ära" och allt det där – förbigick också ankornas öden. Under 1900-talet skrev i alla fall Vilhelm Moberg och andra om om krigsänkorna.

Förr i tiden kunde torparhustrur bli vräkta från torpen om deras män hade dödats eller kommit hem som icke arbetsföra invalider.

Om många saknade soldater har min inte vetat ifall de har dött eller råkat i fångenskap eller försvunnit på på andra sätt.

Många krigsänkor har efter kriget noga bevakat fångutväxlingar mellan länder i hopp om att just deras män skulle leva och vara med i en fångtransport till hemlandet.

I väldigt många fall har änkor och barnen aldrig fått reda på vad som har hänt de saknade soldaterna.

Det bästa sättet att uppmärksamma 90-årsminnet av vapenstilleståndsdagen 1918; Lös framtida konflikter på fredlig väg!

Thorild Dahlgren
Gävle 13 nov 2008

Minnesord över Birgit Pettersson

Kvinnor för Fred har mist en trogen medlem och jag en mycket god vän när Birgit Pettersson, Örebro avled den 22 september.

Birgit och jag lärde känna varandra i slutet av 70-talet när några örebrokvinnor beslutade bilda en lokalföreningen av Kvinnokamp för Fred, som vi kallades på den tiden. Kampen för fred fyllde en viktig del av vår vardag och vår entusiasm var stor. Birgit var en fredskämpe i ordets bästa bemärkelse; något som jag bl a fick erfara då vi gjorde resor tillsammans.

Med fickorna fulla av Helga Henschens klistermärken och tomma namnlistor klev Birgit på tåget och så såg man inte mer av henne den resan. När vi klev av tåget var Birgit den som kunde visa upp flest påskrivna listor och hon berättade om intressanta samtal hon haft i fredsfrågor med sina medpassagerare.

Sådan var hon, den Birgit jag saknar så mycket och vars entusiasm för fred och mot rasism och förtryck aldrig tycktes sina trots sjukdomar som de senaste åren hindrade henne att delta i möten och folksamlingar.

Trots motgångar var Birgit en mycket positiv person som alltid lockade fram det bästa hos dom hon träffade. Därför är saknade efter henne nu så stor. Hon var ett ljus i mörkret som länge kommer att leva i sina vänners minne.

*Marianne Skanse
KFF Örebro*

Skrämmande siffror i EU:s fredsarbete

Nästan nio av tio civila som EU skickar ut till fredsarbete är män. Det visar en ny och unik rapport framtagen av Operation 1325, som presenteras i Europaparlamentet den 3 december.

Rapporten "Tror EU att bara män skapar hållbar fred?" som tagits fram av paraplyorganisationen Operation 1325 visar skrämmande siffror.

9 av 10 civila som skickades ut till fredsarbete under perioden 2006-2008 var män och allra sämst ser det ut bland gruppen av fredsarbetare som rekryterades och betalades av medlemsstaterna. Där varierar siffrorna mellan 7 och 13 procent, trots att EU:s medlemsstater har en skyldighet att arbeta i enlighet med resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet, en resolution som ställer tydliga krav på att öka kvinnors deltagande i fredsarbetet.

- Genom att utestänga kvinnor från fredsarbete skickar EU ut signaler till konfliktländer att det är män som sitter inne med expertis i dessa frågor, säger Birgitta Ahlqvist, ordförande för Operation 1325.

EU måste ta sitt ansvar

Trots att EU vid expertmötet i Wien 2005 betonade att fredsinsatser utan kvinnors deltagande blir mindre effektiva då män inte kan nå ut till alla grupper i ett konflikt- eller krisområde, ser siffrorna ut som de gör.

- Då kvinnors deltagande handlar om möjlighet att bygga hållbar fred måste EU ta sitt ansvar. Till exempel bör en central enhet inom EU som ansvarar för statistik, rekrytering och uppföljning av medlemsstaternas arbete med kvinnors deltagande i fredsarbete inrättas, avslutade Ahlqvist.

Ett första utkast av rapporten, som tagits fram av frilansjournalisten Ulrika Lorentzi på uppdrag av Operation 1325 och med stöd av Folke Bernadotte Akademin, finns att läsa på:
http://www.operation1325.se/images/stories/rapport_konsfordelningeu.pdf

Kontaktpersoner:

Birgitta Ahlqvist, ordförande för Operation 1325:
070-5557932 Ulrika Lorentzi, rapportör: 073-9816568

Mänskliga rättigheter 60 år

2008 var det 60 år sedan Förenta Nationernas generalförsamling, den 10 december 1948, antog och kungjorde en allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna.

De mänskliga rättigheterna gäller för alla och envar. De slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De mänskliga rättigheterna är universella. De gäller över hela världen, oavsett land, kultur eller sammanhang.

Rättigheterna kan samlas och grupperas på olika sätt. På den här webbplatsen har vi valt att dela in rättigheterna och närliggande frågor i följande huvudgrupper:

- * Medborgerliga och politiska rättigheter
- * Ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter
- * Skydd mot diskriminering
- * Nationella minoriteter och urfolk
- * Barnets rättigheter
- * Kvinnors rättigheter
- * Asylfrågor
- * Övriga frågor (Väpnade konflikter, människohandel, m.m.)

Att dela in de mänskliga rättigheterna i kategorier innebär ingen gradering. De är alla lika viktiga.

FN har i många olika beslut betonat vikten av att de olika rättigheterna ses som ömsesidigt samverkande och som delar av samma helhet. De mänskliga rättigheterna reglerar förhållandet mellan statsmakten och enskilda människor. De utgör en begränsning av statens makt över individen och slår samtidigt fast vissa skyldigheter för staten gentemot individen.

Folkrätt eller internationell rätt

De mänskliga rättigheterna är en del av folkrätten. Rättigheterna finns nedskrivna i olika typer av internationella överenskommelser. Dessa har olika beteckningar beroende på vilken form av skyldigheter de innehåller. Konventioner och protokoll blir juridiskt bindande genom att staterna uttryckligen förklarar sig bundna av dem, medan förklaringar och deklarationer utgör politiska förpliktelser.

Samarbete under efterkrigstiden

Det internationella samarbetet vad gäller de mänskliga rättigheterna har utvecklats framför allt efter andra världskriget. Flera stater hade redan före 1945 egna lagar om medborgarnas rättigheter gentemot staten, men det fanns få internationella regler mellan flera stater. Efter andra världskriget fanns det en växande uppfattning bland de länder som bildade Förenta Nationerna (FN) att världssamfundet måste ta ett gemensamt ansvar för den enskildes mänskliga rättigheter. Främjandet av de mänskliga rättigheterna utgör därför ett av FN:s mål, vilket framgår av FN:s stadga. Inom FN:s ram har under åren utarbetats en rad dokument som behandlar mänskliga rättigheter. Samtidigt med utvecklingen av FN:s system för att främja de mänskliga rättigheterna har regionala system vuxit fram i olika delar av världen. Läs mer under Frågor och svar.

Grundläggande friheter och rättigheter

FN:s allmänna förklaring och de två FN-konventionerna från 1966 innehåller tillsammans med de regionala konventionerna en lång rad rättigheter som innefattar grundläggande friheter, rätten till skydd mot övergrepp och rättigheter för att tillgodose de grundläggande behoven.

Vad är en rättighet?

De mänskliga rättigheterna täcker in många delar av en människas liv. De syftar till att alla människor ska få möjlighet att leva ett drägligt liv, och inkluderar därför regler om människors möjlighet att överleva, inbegripet föda och husrum, om människors rätt till sina innersta tankar och trosuppfattningar, om skydd för familjen, frihet från tortyr och slaveri, om rätt till utbildning, yttrandefrihet och att delta i landets styrelse.

Statens skyldighet och individens rättigheter

Staterna är skyldiga att respektera folkrättens regler. Varje land har ett ansvar för att dess åtaganden vad gäller de mänskliga rättigheterna omsätts i nationell lagstiftning. Det räcker dock inte med lagar som klargör statens skyldigheter eller som förbjuder vissa handlingar. Det måste också finnas ett fungerande rättssystem (poliser, advokater och åklagare, opartiska och rättvisa domstolar) som förverkligar lagarna. Därutöver krävs kompletterande åtgärder såsom främjande - genom information och på annat sätt - av de mänskliga rättigheterna. Läs mer om dina rättigheter som medborgare i kommun, landsting, Sverige och EU

En internationell angelägenhet

Om en kränkning sker av de mänskliga rättigheterna är det i första hand den aktuella statens ansvar att se till att den enskilde får upprättelse. Men de mänskliga rättigheterna är en internationell angelägenhet och det är därför fullt legitimt för andra stater att framföra åsikter om och försöka påverka situationen i olika länder där rättigheterna kränks. Inom området för de mänskliga rättigheterna är det alltså stater som har skyldigheter och individer som har rättigheter. Enskilda individer är skyldiga att under landets lagar respektera andra människors rättigheter. Enligt huvudregeln är det dock enbart stater som internationellt kan ställas till svars för kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Ratifikation

Genom ratifikation förklarar sig ett land bundet av en konventions regler. Detta görs i de flesta stater av landets lagstiftande församling (i Sverige riksdagen). Innan dess har regeringens representanter undertecknat konventionen. Undertecknandet kan ses som en viljeförklaring samt en signal att landet ifråga förbereder ratifikation av en viss konvention. Aktuella ratifikationslistor visar vilka konventioner som olika länder ratificerat eller anslutit sig till. För information om vilka konventioner som Sverige har ratificerat, se dokumentarkivet. **Läs mer på: www.manskligarattigheter.gov.se**

Tusen till tusen

Föreningen Aktivism.info - tog förra säsongen initiativ till en insamling för att seriöst kunna dokumentera sådan folkrörelseerfarenhet som inte ryms på Arbetarrörelsens arkiv.

Projektet syftar till att samla dagens och tidigare erfarenheter från 50-60-70-talens folkrörelser i Norden så de kan spridas vidare. Detta ska ske genom intervjuer, uppsatser, insamling av bilder etc. som presenteras på en webbplats.

Insamlingsprojektet sköts lite på framtiden i våras när föreningen blev indragen i planeringen av ESF i Malmö - se nedan. Men nu efter årsmötet den 30.11 fortsätter vi igen.

Om du tycker att målet är rimligt kan du ansluta dig till insamlingens undertecknare. Ingen kommer att kräva dig på pengar innan målet 1000 undertecknare är i hamn.

2. Föreningen aktivism.info

2a Tusen satsar tusen - till Nordiska aktivismfonden för kunskap om aktivism och folkrörelser

Se: www.aktivism.info för närmare beskrivning - klicka på Upprop i vänsterspalten.

Föreningen Aktivism.info

Klusterbomber förbjuds av 100 länder

Sverige var en av de 100 länder som den 3 december 2008 undertecknade ett internationellt avtal om förbud mot klustervapen.

Den konvention, som tidigare antagits i Dublin, i maj 2008, förbjuder användning, utveckling och handel med klustervapen.

Flera länder accepterade inte heller nu förbudet och skrev inte under avtalet - bl a USA, Kina, Ryssland, Israel och Finland. Sverige valde till sist att skriva under avtalet utan att begära udantag för Bombkapsel 90, som sitter i Jas 39 Gripen. Kapseln väger 600 kilo, inklusive 113 kilo explosivt material, som glider mot målet och där släpper 72 mindre granater.

Det är vanligt att de mindre bomberna inte exploderar när de sprids utan ligger kvar i marken och dödar, inte minst barn, som tror att det är leksaker.

*Kvinnor
för fred*

RIKSÅRSMÖTE 2009

Lördagen den 25 april

kl 11.00 - 15.00

**ABF, Sveavägen 41, Stockholm
Per-Albin rummet**

Efter årsmötesförhandlingar och paus med enkare förtäring planeras föredrag och diskussion

Motioner till årsmötet skall skickas till KFFs kansli Ga Brogatan 27, 111 20 Stockholm eller e-post: kff@telia.com, senast den 30/3-09

Riksdagsbeslut om Lissabonfördraget som kräver upprustning av medlemsstaterna i EU

Omröstning den 20 november 2008

Parti	Ja	Nej	Avstående	Frånvarande
s	95	0	8	27
m	85	0	0	9
c	22	1	2	4
fp	23	0	0	5
kd	15	0	3	6
v	0	20	0	2
mp	0	18	0	1
Totalt	243	39	13	54

SAMLA

Kvinnor För Freds styrgrupp

GÖTEBORG

Gudrun Tiberg, Silvermyntsg. 9, 414 79 Göteborg
031/62 67 01, gudrun.tiberg@gmail.se
Karin Jonegård, Furuvägen 17, 430 90 Ökerö
031/96 68 52, karinjonegard@spray.se

HALMSTAD/LAHOLM

Susanne Gerstenberg, Smedjegatan 3, 312 30 Laholm
0430/129 30, susanne.gerstenberg@telia.com

HUDISKVALL/SUNDSVALL

Inger Holmlund, Hamnvägen 14, 820 76 Jättendal
0652/161 70, holmlundinger@hotmail.com>

KIRUNA

Gun-Britt Mäkitalo, Lars Janssons gatan 14, 9tr
98131 Kiruna, 0980/61 386,
098061386@bredband.net

LINKÖPING

Barbro Linderöth, Kolbyttmon Rosendal
585 97 Linköping, 013/88 107
linderöth.barbro@telia.com

STOCKHOLM

Eva Paulsson, Fatbursgatan 29 A,
118 54 Stockholm, 08/668 87 75
eva29paulsson@hotmail.com
Inger Stark, Nordmarksvägen 27 4tr, 123 72 Farsta
070/619 41 24, inger.stark@minheder.nu

UPPSALA

Astrid Möller, Faringe-Bärby, Johannelund
740 10 Almunge, 0174/210 57,
amjohannelund@hotmail.com
Clary Hofring, Getramsvägen 1, 743 40 Storvreta
clary hofring, viska60@spray.se

ÖREBRO

Marianne Skanse, Åbackeg. 3 1 tr
702 32 Örebro, 019/250610
marianneskanse@bredband.netDS

NÄSTA SAMLA
27/2-28/2-2009

KONTAKTKVINNOR

Alingsås: Cahtarina Stenberg, Åsgatan 1
441 51 Alingsås, 0322/63 74 69

Enköping: Marianne Kekonius, Nederby Vallby,
745 98 Enköping, 0171/81 333
e-post:marianne.kekonius@lul.se

Göteborg: Gun Holmertz, Fjällkåpan 6,
42 449 Angered, 031/331 08 61

Halmstad/Laholm: Agneta Eriksson,
Gaggegatan 17 302 41 Halmstad, 035/129150
e-post:eriksson.035129150@telis.com

Kiruna: Eva Jonsson, Åkaregatan 8 A
98 132 Kiruna, 0980/19 403.

Linköping: Barbro Linderöth, Rosendal,
Skeda, 58 597 Linköping, 013/88 107

Lund: Ninna Widstrand, Ö. Vallgatan 57
223 61 Lund, 046/152291,
e-post:ninna.widstrand@swipnet.se

Ludvika: Elise Kulla, Östra Storgatan 16 A
771 50 Ludvika, 0240/16 229

Lysekil: Inger Sterneskog, Ga Strandg.41 B
Lgh 16, 453 31 Lysekil, 0523/160 20

Norrköping: Eila Ekener, Ölandsgatan 7
602 36 Norrköping, 011/10 50 56

Stockholm: Lena Palmstierna, Landåvägen 10
131 49 Nacka, 08/71 85 372

Sundsvall: Hjördis Johansson, Faktorigatan 6,
853 56 Sundsvall, 060/17 42 42
e-post:gertie.gajner@forv.mh.se

Uppsala: Kersti Ertem, Ewa Lagerwalls väg 28,
756 43 Uppsala. kersti.ertem@bredband.net

Vänersborg: Anna-Bodil Bengtsson, Kronog.25 B
462 30 Vänerborg, 0521/19 436

Värnamo: Inger Peterson, Slottsvägen 8
331 00 Värnamo, 0370/16 738

Örebro: Marianne Skanse Irisgatan 8,
703 53 Örebro, 019/25 06 10

Östersund: Eivor Nordman, Na Strandv. 19
832 41 Frösön, 063/12 88 57

Östhammar: Karin Haukala, Sydvästra gräng 2,
742 00 Östhammar, 0173/21 682

Medlemsavgifter 2009

Årsavgift Riks 170 kr, Pg 439 12 25 -2
Stödmedlem 100/år, stud + fam.medl 50kr/år
Stockholm + 70 kr = 240 kr Pg 87 36 27-4
Uppsala + 80 kr = 250 kr Pg 55 41 16-4

Glöm inte att ange avsändare

Kvinnor för fred

En fredsförening med kvinnoperspektiv som grund Partipolitiskt och religiöst obunden!

Kvinnor för Fred:

- * Säger ja till en värld fri från kärnvapen
- * Säger ja till en vapenfri värld
- * Säger nej till vapenexport
- * Säger nej till rovdrift och miljöförstöring
- * Säger nej till våld och förtryck

Kvinnor för Fred är en förening med internationella förgreningar. I Sverige finns lokalföreningar på ett tiotal platser. Lokala föreningar liksom internationella arbetar självständigt efter egna idéer för ett gemensamt mål. Kvinnor för Freds tidskrift utkommer 4ggr/år

Vill du arbeta för en fredlig värld utan våld? Gå med i Kvinnor för Fred!

Ring eller skriv till Kvinnor för Fred, tel/fax: 08/667 97 27

E-post: kff@telia.com - www.kvinnorforfred.se

☐

Jag vill bli medlem i Kvinnor För Fred/Starta en egen KFF-grupp på vår ort

☐

Jag/vi vill veta mer om Kvinnor För Fred

Namn: _____ Adress: _____

Postadress: _____ E-post _____

Kvinnor för Fred

Gamla Brogatan 27, 111 20 Stockholm, Red: Breda gatan 6, 115 21 Stockholm

Tel/fax: 08/667 97 27-

Organisationsnummer 802 010-4603